

AZ ELMÚLT HÓNAP HÍREI

A német alkotmánybíróság alkotmányellenesnek minősítette a BND lehallgatási programját

Az ítéletet az alkotmány 10. cikke alapján, a sajtószabadság védelmére hivatkozva hozták, mivel a Szövetségi Hírszerző Szolgálat ellen a Riporterek Határok Nélkül szervezet tett panaszt. A német hírszerzés a Der Spiegel híre szerint napi 1.2 trillió IP kapcsolatot monitorozhat a frankfurti DE-CIX internet-csomóponton, ami a második legnagyobb a világon. Átlagosan 150.000 kommunikációt hosszabb távra is megőriznek, és jelenleg kb. 100.000 kulcsszóra és információra szűrnek.

<https://www.janes.com/defence-news/news-detail/336c18ab-0081-42dc-85co-ab4d2085d571>

Miért lehet fontos Japánnak Kelet-Európa?

Az elemzés áttekintést ad arról, hogy a meglehetősen globalizált és összekötött világunkban a földrajzi távolságok ellenére milyen jelentősége van Japán szempontjából egy világpolitikai porondon nem kiemelten kezelt térségnek.

<https://www.iss.europa.eu/content/butterfly-effect-why-does-eastern-europe-matter-japan>

Etióp gát a Kék-Níluson

A Nílus továbbra is milliók megélhetését biztosítja Afrikában, és a vízkészletek folyamatosan növekvő veszélyeztetettsége mellett egy másik ország érdekeit figyelmen kívül hagyó, első ránézésre tisztán gazdasági szempontú projekt háborút is kirobbanthat. Az etióp gátépítést a szudáni és az egyiptomi vezetés is aggódva és nem kis feszültséggel követi, olyannyira, hogy a helyzet kezeléséhez az ENSZ is igyekszik már bevonódni.

<https://news.un.org/en/story/2020/06/1067402>

Az USA megvásárolhatná a törökök új Sz-400-as rendszereit?

Egy szenátusi törvényjavaslat alapján az Egyesült Államok feloldhatná a saját CAATSA szankciórendszere miatt kialakult patthelyzetet Törökországgal. A módosítás lehetővé tenné, hogy az amerikaiak átvegyék a törökök által nemrég megvásárolt orosz haditechnikát, ezután pedig ismét visszakerülhetnének a törökök az F-35 programba.

<https://www.defensenews.com/congress/2020/06/29/us-could-buy-turkeys-russia-made-s-400-under-senate-proposal/>

Vita a Spitzbergák státuszát szabályozó egyezmény körül

Az 1920-ban, Párizsban született egyezmény szerint a terület Norvégia szuverenitása alá tartozik, de a többi részes félnek adott bizonyos kereskedelmi célú hasznosítási jogokat, a felségjog elismerése fejében. A norvég álláspont szerint ez a szárazföldre és 12 mérföldes felségvízre vonatkozik, a 200 mérföldes halászati védőzónára nem. A másik oldal érvei szerint az egyezményt evolutívan kell értelmezni. A vita gyors megoldása egyáltalán nem várható, mivel a szerződésben nem állapítottak meg független vitarendezési mechanizmust.

<https://opiniojuris.org/2020/06/16/norways-inconsistent-interpretation-of-the-1920-treaty-of-paris/>

Az új orosz alkotmány következményei a Nyugat szempontjából

A Putyin elnök kormányzásának folytatását lehetővé tevő módosító csomag egyik kevésbé közismert eleme szerint az orosz kormánynak a jövőben nem kell magára nézve feltétlenül kötelezőnek elismernie a nemzetközi igazságszolgáltatási fórumok döntéseit, így például a strasbourg-i bíróság ítéleteit sem. De több más intézkedés is meglehetősen tendenciózusan a rezsim hosszú távú stabilitását szolgálja.

<https://www.defenseone.com/threats/2020/06/what-putins-new-constitution-means-russia-and-west/166567/>

Erőalkalmazási kérdések az indiai-kínai határvillongás kapcsán

Június közepén meglehetősen véres, és több halálos áldozatot követelő összecsapásra került sor az indiai és kínai határon, a Galwan-völgyben. A két ország katonái sajátos módon (de korábbi kétoldalú megállapodásokban rögzített módon!) nem folyamodtak tűzfegyverek alkalmazásához, szinte kőkorszaki módon, kövekkel és karókkal támadtak egymásra. Azon túlmenően, hogy nyilvánvalóan a vízellátási szempontból kulcsfontosságú terület hovatartozása a kérdés, a nemzetközi jog szempontjából az is felmerül, hogy egy ilyen összecsapás tekinthető-e tisztán bilaterális ügynek (egyik fél sem tett panaszt), és humanitárius szempontból ezek az eszközök tiltottnak minősülnek, vagy sem.

<https://opiniojuris.org/2020/06/29/is-the-china-india-violent-face-off-just-a-bilateral-issue/>

Német védelmi kezdeményezések az EU soros-elnöki posztján

Annegret Kramp-Karrenbauer bejelentése szerint el kívánják készíteni az első EU-ra vonatkozó és átfogó fenyegetettség-értékelést, illetve szeretnék megoldani, hogy harmadik országok számára is hozzáférhetővé váljanak a közösségi védelmi projektek.

<https://www.defensenews.com/smr/transatlantic-partnerships/2020/06/24/germany-pushes-for-a-common-eu-stance-on-threats-to-the-bloc/>

AJÁNLO

Ezúttal két rövid tanulmányra szeretnénk felhívni a figyelmet a Hibrid Fenyegetések Elleni Kiválósági Központtól:

Milyen lehetőségei vannak egy hibrid fenyegetéseket előrejelző rendszer kialakításának?

https://www.hybridcoe.fi/wp-content/uploads/2020/06/Strategic-Analysis_22_WarningSystem.pdf

Kínai információs műveletek alakulása

https://www.hybridcoe.fi/wp-content/uploads/2020/06/20200625_Strategic-Analysis_23_China_Web.pdf

Szerkesztők:

Dr. Vikman László főhadnagy
Dr. Spitzer Jenő hadnagy

Magyar Katonai Jogi és Hadijogi Társaság

Elérhetőségek:

1055 Budapest, Markó u. 27. III. em. 15-17/A.
Levelezési cím: 1525 Bp. Pf. 728.
Telefon: +36 (1) 332-5930/313
Fax: +36 (1) 332-5930/238
E-mail: hadijog[kukac]hadijog.hu

2020. június 17.

A hírlevélben foglalt vélemények, állásfoglalások nem tükrözik sem a Magyar Katonai és Hadijogi Társaság, sem a Honvédelmi Minisztérium, sem a Magyar Honvédség hivatalos álláspontját, teljes mértékben a szerkesztők véleményén alapul. Az idézett honlapok és hivatkozások a nyílt Interneten elérhető, dominánsan az EU és a NATO szövetséges országok területén működnek, megfogalmazott állításaikkal, tartalmukkal kapcsolatban a szerkesztők szakmai és világnézeti forráskritikát javasolnak. A Memorandum elsődleges célja a figyelemfelhívás, gondolatébresztés és tájékoztatás a katonai jog és hadijog tekintetében is releváns témákban.